

Obsah

28

2025

Kdysi

mě uchvátila kniha Mýtus věčného návratu od rumunského historika M. Eliadeho. Obsahem bylo vnímání času v archaických civilizacích, kde se pravidelně střídá čas posvátný a profánní. Čas posvátný byl opakovatelný, návratný, jediný smysluplný. Lidské jednání mělo význam, pokud napodobovalo prapůvodní, archetypální činy bohů či praotců. A teď pozor – základní postoj archaického člověka byl...vyhýbat se definitivnímu, jedinečnému a historickému. Cítíte tu podobnost? Chodit na přednášky? Nemá smysl. Září až prosinec v Dejvicích? Pomalu, kamaráde, pomalu. Jediný, co je podstatný, je přece zkouškový! Tam odříkáš, co po tobě chtějí tví bohové, ale přesně, jak to říkali oni! Párkrát to zopakuješ a budeš polobůh (s titulem). S podstatnou výjimkou věčných studentů, kteří po definitivním, jedinečném, historickém – vstupu do práce a dospělosti – neprahnou :-).

Ať má váš návrat z prázdnin smysl!

Michal Janovský

3
4
9
12
14
16
19
20
21
22
27
29
30
31
32

Zákoutí

Rozhovor s rektorem M. Pospíšilem

Novinky v doktorském studiu

Pedagogika – digitalizace a akreditace

Stalo se

CEPKO

Volby na VŠCHT Praha

Hledá se

Knižní inspirace

Rozhovor s Tomášem Iliašem

Z hloubi duše

Nenechte si ujít

Culture shock

Absolvent

Co na to doktor Kachekran?

Redakce
Šéfredaktor
Kontakt na redakci
Design a sazba
Spolupráce

Jakub Drahonský, Jan Kříž, Lumír Košar, Jonáš Priškin, Anna Průšová, Bára Pultar Uhlíková
Michal Janovský
michal.janovsky@vscht.cz
Annemarie Havlíčková
Jolana Lukešová, Jan Havlík, Vladislava Kůželová, Lenka Balíková, Milan Jahoda, Michaela Rumlová,
Veronika Popová, Lucie Černá, Tereza Leonhardt

„Musíme pokračovat, dokud znovu nenajdeme žlutou cihlovou cestu,“ řekla Dorotka, „poté můžeme jít dál až do Smaragdového města.“ (...)

Cesta byla hladká a dobře dlážděná a krajina kolem nádherná, takže se poutníci radovali z pohodlného putování.

Čaroděj ze země Oz; Frank Lyman Baum

Novou budovu bychom mohli mít do konce roku 2030

Michal Janovský

Foto: Cyril Popek, Vojtěch Masojídek

Rektor VŠCHT Praha **Milan Pospíšil** v rozhovoru pro SPIN hodnotí start nového akademického roku, přibližuje aktuální stav příprav výstavby nové budovy na Vítězném náměstí i změny, které čekají univerzitu v oblasti financí, kariérního řádu či doktorského studia. Mluví také o své nové roli místopředsedy České konference rektorů a vysvětluje, proč je pro univerzitu klíčové být konkurenceschopný nejen ve vědě a vzdělávání, ale i na trhu práce.

V listopadu uplynou čtyři roky od doby, kdy VŠCHT prodala část pozemků na Vítězném náměstí. S tím, že výnos reinvestuje do výstavby vlastní nové budovy na téže místě. V jaké fázi je proces výstavby nyní?

V současné době probíhá veřejná architektonická soutěž na zpracování komplexního architektonického návrhu nové budovy na Vítězném náměstí za podmínky respektování zadaných urbanistických principů a požadovaného stavebního programu. Dvoukolová soutěž probíhá podle pravidel České komory architektů s komisí renomovaných architektů a slibujeme si od ní, že získáme návrh investičně reálné a provozně udržitelné reprezentativní budovy, která doplní oba stávající historické objekty naší vysoké školy v Kampusu Dejvice. Vyhlášení výsledků soutěže a jejich představení akademické obci je plánováno na leden 2026.

Jaké kroky budou následovat?

Na vybraný soutěžní návrh bezprostředně naváže zpracování projektové dokumentace pro povolení stavby a dokumentace pro vlastní provedení stavby. Podmínkou soutěže je to, že architekti musí deklarovat spolupráci s kvalitní projekční kanceláří, a to by mělo významně urychlit celý proces projektování.

Kdy by se mohlo začít stavět a kdy by měla být budova dokončena?

Podle aktualizovaného harmonogramu by se mohlo začít stavět na konci roku 2028 a stavba by měla být dokončena za další dva roky. Ještě si tedy budeme muset chvíli počkat, ale plánovaný termín je reálný. Potěšující je, že celý projekt zástavby 4. kvadrantu má již schválenou studii dopadů na životní prostředí, což významně zjednoduší další schvalovací řízení.

Bude se stavět paralelně s výstavbou majitele zbytku pozemků, 4. kvadrantem, jak bylo původně zamýšleno?

Předpokládáme, že ano, že zástavba celého území bude koordinována paralelně tak, aby se v maximálně možné míře optimali-

zovaly náklady zejména na založení stavby a výstavbu podzemní části.

Připomeňte prosím, kolik podlaží bude nová budova mít a jaký typ prostor s ní VŠCHT získá?

Stavební program v rámci urbanistických parametrů obecně říká, že budova může mít šest až sedm nadzemních a tři až čtyři podzemní podlaží, přičemž míra a způsob naplnění stavebního programu budou základním hodnotícím kritériem v architektonické soutěži. Zjednodušeně lze říci, že stěžejní jsou výukové a kancelářské prostory potřebné pro rozvoj univerzity, na jejich rozsah a kvalitu bude při výběru vítězného návrhu kladen největší důraz. S tím souvisejí doprovodné prostory a provozy, jako je víceúčelový sál, šatna, infocentrum a dostatečně dimenzované komunikační a odpočinkové prostory. Také se počítá s přesunem Ústavu ekonomiky a managementu z budovy v Jankovcově. Zásadním bude také správné vyřešení komerčních a veřejně přístupných prostor v parteru a v prvním suterénu. V ostatních suterénních prostorách jsou plánovány prostory technického zázemí, zásobování a parking osobních automobilů. Pro naši vysokou školu se počítá se 180 parkovacími místy, což považuji za obrovský úspěch.

Změnily se v průběhu času představy vedení školy o podobě nové budovy a proč?

Požadovaná funkční náplň prostor v nové budově vychází z generelu stavebního rozvoje. V čase, který uplynul od 1. architektonicko-urbanistické soutěže, došlo jen k drobným úpravám. Byly optimalizovány počty a velikosti učeben tak, aby vyhovovaly vyvíjejícím se potřebám univerzity. V návaznosti na vznik nového kulturního centra Prahy 6 v rámci zástavby 4. kvadrantu byly upraveny požadavky na vlastní společenské a kulturní prostory. V rámci spolupráce s Prahou 6 a díky přímé vazbě bude možné využívat prostory kulturního centra i pro akce VŠCHT Praha. Není proto nutné si stavět vlastní kapacitní společenský sál.

Jaké jsou předpokládané náklady? A jak zahýbala s původními plány inflace? Miliarda utržená před 4 lety má nyní výraz-

ně nižší reálnou hodnotu.

Bohužel, ceny stavebních prací rok od roku kontinuálně rostou, a to se negativně odráží i v nákladech na výstavbu nové budovy. V současné době se pohybujeme na odhadu částky okolo 1,4 mld. Kč bez DPH. Hodně si slibujeme právě od probíhající architektonické soutěže, kde jedním z klíčových parametrů budou racionální náklady spojené s výstavbou, poměr cena versus užitná hodnota bude pro nás rozhodující. Samozřejmě věnujeme velké úsilí přípravě finančního plánu a hledání vhodných zdrojů, včetně rozumného podílu výhodných dlouhodobých nízkouročených půjček.

Nový akademický rok

Jak si stojí VŠCHT na startu nového akademického roku z pohledu finančního zdraví?

Čerpání provozních i investičních prostředků běží podle schváleného rozpočtu. Bez větších problémů běží čerpání prostředků z grantů a operačních programů, rezervy univerzity jsou přiměřené, takže lze konstatovat, že si VŠCHT stojí dobře.

VŠCHT letos navyšovala mzdové tarify. Čím je toto navýšení kryto?

Ano, i v letošním roce jsme pokračovali v navyšování osobních nákladů. Po dohodě s děkany došlo od 1.7. k navýšení všech tarifů o 5 % a stejný objem financí byl alokován i na posílení balíku na pohyblivé mzdové složky, tedy především odměny. Navýšit osobní náklady bylo možné díky vyšším dotacím z MŠMT na vzdělávání i na vědu a výzkum pro letošní rok.

A chystáte se pokračovat v průběžném navyšování tarifů i v dalším roce?

Samozřejmě, navyšování osobních nákladů musí pokračovat i v dalších letech, je to mou prioritou pro stávající funkční období. Musíme být konkurenceschopní na trhu práce, musíme být schopni zaplatit kvalitní učitele vědce, musíme reagovat na vývoj průměrné mzdy v ČR, která se blíží 50 000 Kč měsíčně.

Samozřejmě vše se bude odvíjet od toho, jaké množství finančních prostředků z veřejných zdrojů získáme pro rok 2026 a roky následující. Všichni dobře víme, že veřejné finance ČR nejsou v nejlepší kondici.

S jakými prioritami vstupujete do dalšího akademického roku?

Vedle tradičně standardní podpory kvalitního vzdělávání, vědy a výzkumu a posilování dobrého jména a obrazu naší VŠCHT na mezinárodní scéně se chceme s kolegy a kolegyněmi z vedení školy zaměřit na vytvoření nového strategického záměru na období 2026+. Jedná se o klíčový dokument pro další směřování a financování univerzity v kontextu společenských a technologických změn (udržitelnost, AI, digitalizace, elektronizace, obranyschopnost). Dále budeme vyvíjet maximální úsilí, abychom získali co nejvyšší podporu ze zbývajících finančních prostředků tohoto programového období

ve prospěch strategických projektů VŠCHT. Pro VŠCHT bude zcela klíčový náběh nového modelu financování doktorského studia. A dovolím si uvést ještě další dvě priority – posilování péče o zaměstnance, včetně navyšování osobních nákladů, a získání finančních prostředků především pro rekonstrukci a rozvoj infrastruktury Kampusu Dejvice.

Kariérní řád

Na VŠCHT se v uplynulém roce horečně pracovalo na řadě změn souvisejících se změnou zákona o vysokých školách, v přípravě jsou ovšem i rozsáhlé úpravy kariérního řádu. Proč jste k nim nyní přistoupili a v jaké fázi procesu se nacházíte?

Z velké části se jedná o požadavky legislativy, ať již české, nebo evropské. Dále je nutno reagovat na změnu společenských trendů i na nástup nových standardů spojených s trans-

parentností, rovností podmínek, bezpečností nebo motivací prakticky ve všech oblastech činností vysoké školy, personalistiku nevyjímaje. Staré tradiční vzorce a postupy přestávají platit, a protože chceme být plně konkurenceschopní, tak musíme reagovat. Jsou zpracovány drafty dvou vnitřních norem Kariérní řád a Hodnocení zaměstnanců, které nyní procházejí připomínkovým řízením a budou ještě dále upravovány.

Kdy se předpokládá jejich implementace?

Platit by měly od nového roku 2026. Podmínkou je konsensuální shoda všech klíčových subjektů, tj. rektora, děkanů, akademického senátu a odborového svazu, ale jsem v tomto ohledu optimistický.

Jaké jsou hlavní cíle chystaného kariérního řádu?

Cíle kariérního řádu zahrnují motivaci

možné míře budu snažit přispět, aby tomu tak bylo i nadále.

VŠCHT je též součástí Asociace výzkumných univerzit, kde došlo před měsícem rovněž ke změně ve vedení – novým předsedou se stal rektor Janíček z VUT Brno. Očekáváte v souvislosti s touto změnou akceleraci společného postupu výzkumných univerzit v klíčových tématech?

Efektivní koordinace činností a sdílení dobré praxe zejména v oblastech excelentního výzkumu, doktorského studia a mezinárodní spolupráce bude zcela určitě pokračovat stejnou intenzitou a tempem jako dosud. Lze předpokládat, že budou více akcentovány otázky financování výzkumu, budu se snažit aktivity AVUNI v této oblasti napojit na mé působení v pozici místopředsedy ČKR. V rámci AVUNI se VŠCHT tradičně bude intenzivně angažovat v problematice doktorského studia, kde patří mezi nejrespektovanější univerzity v rámci ČR.

a podporu profesního rozvoje zaměstnanců, zvýšení kvality práce, zajištění jasné a transparentní kariérní cesty a získání lepších výsledků jak pro jednotlivce, tak pro univerzitu, jako je například zlepšení kvality výuky nebo výzkumu.

VŠCHT jako součást univerzitního světa

Počínaje 1. srpnem jste novým místopředsedou České konference rektorů pro věci ekonomické. Co pro vás zvolení do prestižní funkce znamená?

Velice si vážím důvěry ostatních rektorů, jde o skutečně prestižní pozici v rámci reprezentací vysokých škol. Myslím, že důvodem pro zvolení do této pozice byly mimo jiné mé zkušenosti a výsledky práce jako předsedy Rady vysokých škol.

Jaká je náplň práce místopředsedy ČKR? A čeho byste chtěl ve funkci dosáhnout?

Budu mít na starosti koordinaci ekonomických záležitostí, politiky a strategií v oblasti financování jak vzdělávání, tak i vědy, výzku-

mu a inovací. S tímto je spojená i legislativa, nové zákony, novelizace předpisů a norem. Prvním úkolem bude jednání o rozpočtu pro vysoké školy na rok 2026, to nebude vůbec jednoduché a bude to vyžadovat dobrou argumentaci a přípravu. Čerstvě zveřejněný návrh státního rozpočtu z pera ministerstva financí žádný optimismus nepřináší. Čekají nás těžká vyjednávání. Až jednání o rozpočtu, doufám úspěšně, skončí, dalším úkolem bude provést analýzu modelu institucionálního financování vzdělávací činnosti MŠMT, tzv. ukazatel A+K, a navrhnout a projednat jeho úpravu, která bude respektovat současnou situaci. Současný model financování ze strany MŠMT je 10 let starý a již nevyhovuje současným podmínkám.

Jaká je vlastně reálná společenská síla ČKR?

ČKR si jako jedna ze dvou reprezentací vysokých škol drží velice silnou pozici v jednáních s vládou, poslanci, senátory, odbory a profesními svazy, aktivně se podílí na tvorbě politik a strategických dokumentů nejen pro oblast vysokého školství. Zastupování zájmů univerzit, ale i školství jako celku a vědy a výzkumu bylo ze strany ČKR v minulosti vždy úspěšné a já se v maximálně

Ke studia se letos přihlásilo i zapsalo o 10 % více uchazečů než v loňském roce. Jaká je to pro vás zpráva?

Zcela jednoznačně jde o vynikající zprávu, která svědčí o tom, že se nám dlouhodobá investice do intenzivní propagace chemie jako perspektivního oboru začíná vracet, že se hlásí kvalitní studenti a studium chemie se stává první volbou. Jde o dobrý signál i pro naše partnery v průmyslu a v ústavech AV ČR. Je to motivující i pro naše pedagogy a vědce.

Co byste studentům (ale i zaměstnancům) s čerstvým cejchem VŠCHT na startu akademického roku vzkázal?

Vítám všechny nové studenty a zaměstnance na palubě VŠCHT, která jako spolehlivá a respektovaná loď bezpečně a sebevědomě proplová všemi nástrahami, mělčinami a úskalími vysokoškolského života. Všem přeji hodně sil, pevné zdraví a nezdolný optimismus okouřený špetkou humoru a dobré nálady.

Doktorské studium má novou koncepci i pravidla

Michaela Rumlová, Veronika Popová

V minulém čísle SPINu jsme informovali o změnách, které přináší novela vysokoškolského zákona (ZVŠ) – zejména garanci doktorského příjmu pro doktorandy, větší důraz na kontrolní milníky doktorského studia a novou podobu státní doktorské zkoušky.

Nový rámec pro doktorské studium

V návaznosti na novelu ZVŠ, ale také v rámci již dříve plánovaného strategického záměru modernizovat a zkvalitnit doktorské studium, jsme připravili celý soubor dokumentů, které nastavují jasná pravidla pro doktorské studium od září 2025:

- ▶ **Stipendijní řád** – nově vymezuje, jaké typy stipendií se započítávají do doktorského studijního příjmu, a upravuje parametry pro jejich přiznání a pravidla případného odebrání
- ▶ **Studijní a zkušební řád (SZŘ)** – stanovuje obecná pravidla průběhu studia a ukončování studia, včetně změny týkající se státní doktorské zkoušky
- ▶ **Pravidla pro doktorské studium (Norma pro DS)** – zcela nový dokument, který poskytuje ucelený a návodný popis průběhu doktorského studia na VŠCHT a obsahuje tři přílohy: pravidla pro dizertační kolokvia, metodiku započítávání pedagogické činnosti a standard školitele
- ▶ Výnos rektora – **Stanovení výše doktorského stipendia a upřesnění podmínek stipendií DSP** – určuje konkrétní výši doktorských stipendií – institucionálního (SI) a interního (SII) pro akademický rok 2025/26, rozhodovací parametry a procesní pravidla pro jejich přiznání a vymezuje výjimky (např. vládní stipendisty či studenty financované jinými zdroji)
- ▶ Výnos rektora – **Zajištění doktorského studijního příjmu** – popisuje, jak je zajištěno, aby všichni doktorandi měli garantovaný příjem ve výši 1,2násobku minimální mzdy. Rozdíl mezi stipendiem a tímto minimem je dofinancován školitelem formou mzdy nebo stipendia (S III)

Oba výnosy rektora tak doplňují Stipendijní řád, SZŘ a Normu pro DS a dohromady vytvářejí ucelený právní a organizační rámec pro nové fungování doktorského studia od září 2025. Tato nová pravidla nám zároveň umožní si inovační změny včas vyzkoušet a ověřit v praxi, a to zejména v kontextu přípravy na nové akreditace, které nás čekají v letech 2028–2029.

Co čeká doktorandy od září 2025

- ▶ **Individuální studijní plán (ISP)**: Každý nově nastupující doktorand musí vyplnit ISP do 30 dnů od zápisu, předat jej školiteli a následně je plán schvalován oborovou radou a děkanem. Velmi vhodné je se školitelem domluvit plán přípravy k dizertačnímu kolokviu 1, tedy první kroky práce na dizertačním tématu.
- ▶ **Kontrolní milníky**: Studium nově nastupujících doktorandů (od 1. 9. 2025) doplňují dvě kolokvia – první přibližně po půl roce (Kv1), druhé na konci druhého ročníku (Kv2). První dizertační kolokvium je zaměřeno na připravenost doktoranda k řešení dizertační práce, zejména s ohledem na přehled literatury, zvolenou metodiku a základní výzkumný plán. Slouží především jako zpětná vazba doktorandovi a dává prostor k případné úpravě směru výzkumu. Druhé kolokvium je středovým milníkem dizertace a jeho hlavním cílem je posoudit postup prací a potvrdit, že výzkum směřuje k úspěšné obhajobě.
- ▶ **Výroční zpráva**: Každý rok doktorand odevzdává podklady pro výroční hodnocení a výroční zprávu, kterou schvaluje školitel a oborová rada.

- ▶ **Anglická studentská vědecká konference:** Povinnost absolvovat konferenci v angličtině pro ověření odborné jazykové a prezentační připravenosti zůstává, ovšem splnění této povinnosti může být povoleno v různých formách – od aktivního příspěvku na mezinárodní konferenci až po standardní anglickou konferenci doktorandů na VŠCHT. Tuto formu stanovují oborové rady.
- ▶ **Mezinárodní stáž:** Minimálně 30 dní v zahraničí, případně zapojení do mezinárodního projektu platí pro všechny doktorandy bez ohledu na datum zahájení studia.
- ▶ **Státní doktorská zkouška:** U nově nastupujících doktorandů spočívá v obhajobě dizertační práce a související odborné rozpravě. Doktorandům, kteří studium začali před AR 2025/2026, zůstává v platnosti původní podoba SDZ sestávající ze základní části (teoretické okruhy) a z obhajoby s rozpravou.

Doktorský studijní příjem

Zásadní změnou je **nový systém financování**. **Doktorský studijní příjem** v akademickém roce 2025/2026 musí činit alespoň 1,2násobku minimální mzdy, tedy 24 960 Kč/měsíc, a může být tvořen stipendiem (doktorským stipendiem a stipendiem od školitele), mzdou, nebo jejich kombinací. **Doktorské stipendium**, poskytované VŠCHT, už není automatické, každý student musí podat žádost **v SIS**. Žádají všichni doktorandi, stávající i nově nastupující s nárokem uvedeným v Rozhodnutí o přijetí, a to do 15. 9. (resp. do 15 dnů od začátku studia). V žádosti je nutné uvést také příjmy ze mzdy či stipendia školitele (o toto stipendium se nežádá) související s dizertační prací. Uvádí se sjednaný příjem, a to do výše nutné pro dosažení garantovaného minima.

Kdo má nárok: na doktorské stipendium

- ▶ **Všichni doktorandi ve standardní době studia (SDS)** – stávající a nově nastupující, kterým podle výsledku v přijímacím řízení vznikl nárok, a Rozhodnutí o přijetí do prezenční formy studia toto individuální upřesnění obsahuje.
- ▶ **Interní doktorandi se školitelem z VŠCHT** mohou získat institucionální stipendium (SI) (10 000 Kč) a interní stipendium (SII) (7 400 Kč).
- ▶ **Doktorandi s externím školitelem** mají nárok na institucionální stipendium (SI) (10 000 Kč).
- ▶ Výjimkou jsou **vládní stipendisté a doktorandi financovaní jiným ministerstvem nebo EK**, kteří nárok na tato stipendia nemají.

Protože stipendium poskytované VŠCHT nepokryje celou výši minimálního doktorského příjmu, rozdíl dofinancuje školitel, a to buď mzdou (zaměstnáním doktoranda na ústavu/projektu), nebo stipendiem od školitele (S III), případně kombinací. **Důležité pro školitele je, že:** pro nově nastupující studenty, tedy nastupující 1. 9. 2025 a později, nelze započítávat příjmy z DPP/DPČ. Pravidla a interaktivní kalkulačku pro dopčet doktorského studijního příjmu obsahuje výnos rektora – Zajištění doktorského studijního příjmu.

Nad rámec doktorského studijního příjmu

Doktorandi mohou získat také další stipendia, např. z badatelských IGA projektů, Votočkovovo stipendium, motivační stipendia nebo odměny za pedagogickou činnost nad rámec 5 bodů ročně. Tato stipendia se nezapočítávají do garantovaného doktorského příjmu, ale zůstávají důležitým zdrojem podpory.

Mimořádné hodnocení a odebrání stipendia

Garantovaný příjem ale neznamená, že doktorand může své povinnosti stanovené ISP zanedbávat. Školitel nebo oborová rada mohou vyvolat na základě výsledků dizertačního kolokvia nebo výročního hodnocení či na odůvodněný podnět mimořádné hodnocení, a to kdykoliv, pokud student neplní ISP, neodevzdá výroční zprávu, nezúčastní se kolokvia nebo nesplní jiné povinnosti. Do termínu mimořádného hodnocení má student čas na nápravu, kterou při mimořádném hodnocení prokáže.

Výsledkem mimořádného hodnocení, pokud by student nápravu neprokázal, může být:

- omezení nebo odebrání doktorského stipendia
- v krajním případě i **ukončení studia**.

Závěrem

Nová pravidla nejsou jen seznamem povinností, ale návodem, jak vést doktorské studium efektivně, aby bylo přínosné pro studenty, školitele i univerzitu. Přináší více odpovědnosti, ale i větší jistotu: doktorandi mají garantovaný příjem, školitelé jasná pravidla a univerzita pevný rámec pro udržení kvality doktorského studia. Nová pravidla posilují roli školitele, který je nejen odborným garantem, ale také partnerem odpovědným za financování a vytvoření podmínek pro práci doktoranda. Oborové rady získávají významnější roli v hodnocení průběhu studia a kontrole kvality.

Pro děti i dospělé

Vstup zdarma

NOC VĚDCŮ NA VŠCHT PRAHA BOHATSTVÍ / 26. 9. 2025

Bohatá je jen ta společnost, která využívá bohatství mysli.
Společnost, která zachází rozumně s kulturním a přírodním
bohatstvím a využívá technologie ke svému rozvoji.
Pojďte s námi objevit skryté poklady vědy
ve všech jejích podobách!

2005–2025: Slavíme 20 let Noci vědců v Česku!

nocvedcu.cz/vscht

101162282 — METAMORPHOSIS —
HORIZON-MSCA-2023-CITIZENS-01

Funded by
the European Union

Novinky na VŠCHT: digitalizace administrativy a nové akreditace

Milan Jahoda

Během letního semestru spustila VŠCHT několik důležitých aktivit, které ovlivní jak naše studenty budoucí, tak ty stávající, včetně jejich učitelů. Vznikly společnou péčí fakult a Pedagogického oddělení, Výpočetního centra, Centra informačních služeb i dalších oddělení.

V letošním roce poprvé proběhly online zápisy nových studentů. Naši budoucí studenti si mohli vybrat, zdali přijedou na zápis fyzicky do školy, nebo vše vyřídí pohodlně z domova online. Podařilo se nám zprovoznit elektronické ověření identity přes BankID nebo Portál občana, uchazeči posílají ověření maturitního vysvědčení z eLegalizace služby Czech POINT a po splnění povinných testů z kyberbezpečnosti a BOZP v Moodlu (e-learning.vscht.cz) se vše se propíše do karty studenta v SIS. Možnost online zápisu si zvolilo 60 % nových studentů VŠCHT. Veškeré informace o přijímacím řízení jsou pro všechny přístupné v SIS a také rozhodnutí, která se dříve posílala doporučeně poštou, jsou dostupná v SIS. Tím šetříme hodně administrativního času a také finančních prostředků.

Po loňském pilotním projektu proběhla letos veškerá administrativa státních závěrečných zkoušek včetně přihlašování, rozpisů a zápisů výhradně přes modul SZZ v SIS. Plně jsme tak nahradili předcházející samostatnou aplikaci, kterou již nebylo možné dále udržovat a rozvíjet. Vše proběhlo bez velkých problémů, během září dokončíme sběr námětů pro další vylepšení modulu SZZ, aby nám sloužil podle našich představ.

V přípravě je také plně elektronické podávání žádostí studentů na studijní oddělení a jejich řízení. Velký posun čeká i agendu zahraničních pobytů studentů, která zatím probíhala v papírové formě. Digitalizace

procesu zahraničních výjezdů umožní též online schvalování ekvivalentních předmětů přímo v SIS, a tím odpadne současný komplikovaný stav skenování souhlasů a velkého počtu e-mailů mezi studenty a garanty předmětů.

Modernizace technického zázemí

Výuka na VŠCHT dostane také novou technickou podporu. Škola přešla z nejisté platformy Microsoft Stream (podpora Stream Classic skončila v únoru 2025, nová verze je vázaná na Microsoft 365) na české řešení Fenomio Stream s ukládáním videí přímo na serverech CESNETu. Nová platforma (stream.vscht.cz) umožňuje přímé propojení se studijními materiály v Moodle (e-learning.vscht.cz), přenos živého vysílání, archivaci záznamů nebo spolehlivější přístup k výukovým, propagačním a dalším videím.

Během léta proběhla (a ještě dobíhá) rekonstrukce audiovizuálního vybavení poslucháren BI, BII a dalších 18 učeben. V plánu je také brzká modernizace wi-fi sítě a rekonstrukce tří základních laboratoří – analytické, fyzikální a organické. Investice, financované z operačních programů, se pohybují v řádu desítek milionů korun. Harmonogram prací se přirozeně plánuje tak, aby co nejméně zasahoval do výuky.

Akreditace nových a reakreditace stávajících studijních programů

Příprava na nové akreditace nebo pokračování akreditací stávajících probíhala skoro celý rok s cílem zachovat či zlepšit kvalitu našich absolventů a umožnit garantům studijních programů vhodně navrhnout studijní plány.

Prvního března 2025 vstoupila v platnost novela zákona o vysokých školách, která zcela změnila doktorské studium, ale také umožnila například snadnější přestup studentů mezi studijními programy. V návaznosti na novelu jsme museli upravit řadu předpisů, především Studijní a zkušební řád VŠCHT (SZŘ).

Přijatá novela také zásadně změnila původní časový plán průběhu akreditačního řízení na VŠCHT, neboť většina studijních programů má platnost akreditace do roku 2028 a akreditační proces musí být nejpozději ukončen o rok dříve. Tříleté bakalářské studijní programy, které se budou významně měnit, proto započaly akreditační proces již na jaře tohoto roku, zatímco magisterské studijní programy a bakalářské, které budou dále pokračovat bez velkých změn, celý (re)akreditační proces ještě čeká. Letošní nově akreditované studijní programy budou přijímat do studia od ak. roku 2026/27.

Jaké podstatné změny mohou být v nových bakalářských studijních programech? Největší změnou, která vzešla z několikaměsíční diskuse s děkany, pedagogickými proděkany, guaranty předmětů a studijních programů, je rozdělení náplně základních předmětů podle významu pro absolventa programu.

Zůstává rozdělení základních předmětů na A a B nebo I a II. Je doporučeno, aby blok předmětů A a B byl pro „kmenové“ studijní programy, zatímco u ostatních bude minimálně povinný základní předmět I. Příklad: Studenti FPBT programu Biochemie a biotechnologie absolvují u předmětu Biochemie povinně celý blok A+B, zatímco studenti jiných progra-

mů budou mít určité povinnou „jedničku“ a výběr „dvojky“ bude podle návrhu studijního plánu od garantů příslušného studijního programu. „Jedničky“ přitom budou obsahovat takové penzum znalostí, které by měl ovládat každý absolvent VŠCHT a které mu umožní úspěšně projít navazujícími předměty společného základu, včetně základních laboratoří, které zůstávají bez změny. Zůstávají také další předměty tzv. společného bakalářského základu. Vše je popsáno v inovované směrnici Tvorba studijních programů pro pregraduální studium.

Nově SZŘ na základě novely zákona o VŠ umožňuje nahradit bakalářskou práci jinou formou. Garantí programů na FPBT využili tuto možnost naplno a v návrhu nových studijních plánů je místo bakalářské práce povinnost tří semestrálních projektů, které jsou zaměřené na vypracování a sepsání rešerše, vlastní experiment a vyhodnocení a prezentaci výsledků. Tento model má přinést více času na kvalitní práci zejména u biologických témat, kde kultivace vzorků mnohdy trvá poměrně dlouho (doposud bylo na bakalářskou práci vyhrazeno obvykle pár měsíců v 6. semestru).

Ostatní fakulty zatím zůstávají u dosavadního modelu bakalářských prací, ale přidávají do studijního plánu v 5. nebo 6. semestru semestrální laboratoř.

Garanti studijních programů také dostali větší prostor pro možnost zařazení volitelných předmětů do studijních plánů, kdy studijní plány doplnili nabídkou vhodných volitelných předmětů jak odborných, tak pro osobní či profesní rozvoj. FTOP navíc zařadila do kurikula bakalářského studijního programu povinný výběr jednoho předmětu vyučovaného v angličtině dle volby studenta.

V magisterských programech novela umožňuje nahradit tradiční předmětovou ústní část státní závěrečné zkoušky širší rozpravou nad diplomovou prací. O případném využití této možnosti rozhodnou garantí jednotlivých programů až při budoucích reakreditacích a jistě se o této možnosti bude brzo hodně diskutovat.

Seznamováký
srpen–září 2025

Foto: Karolína Tůmová

VědaFest
18. 6. 2025

Foto: Jonáš Priškin

Kampus 100
11. 6. 2025

Foto: Cyril Popek

1. Inženýrská
11. 6. 2025

Foto: Tomáš Balický

KAMPUS
DEJVICE 100 LE

1925
2025

11
06

ČVUT VŠCHT KTF UK ÚOCHB NTK PRAHA 6

CEPKO... a proč zase vyplňovat nějaký dotazník?

Lucie Černá, Tereza Leonhardt

V minulém SPINU jsme stručně představili Centrum rozvoje pedagogických kompetencí (CEPKO) a jeho tři pilíře: komunita–vzdělávání–podpora.

Komunitní sdílení zkušeností je jedním ze způsobů, jak rozvíjet pedagogické dovednosti. Patří sem *Klub pedagogů*, který je dosud nejviditelnější aktivitou CEPKO a letos slaví 1. narozeniny (viz box). Představuje komunitní platformu pro pravidelná setkávání, sdílení zkušeností a rozvíjení sítě profesních kontaktů.

Klub aktivně funguje a jeho přínos je zřejmý: vytváří prostor, kde se učitelé mohou potkávat, inspirovat se, reflektovat svou výuku a vzájemně se podporovat.

**Centrum rozvoje
pedagogických
kompetencí**

Zapojení motivovaných akademiků z různých pracovišť je klíčové – nejen pro koordinaci jednotlivých aktivit, ale i proto, aby podpora pedagogických dovedností nebyla izolovaným projektem, nýbrž přirozenou součástí širší kultury výuky na VŠCHT.

Začínající i zkušení učitelé si mohou vybrat svou podporu

Systém vzdělávání a podpory představuje řadu vzdělávacích aktivit, které cíleně pomáhají vysokoškolským učitelům v různých fázích jejich pedagogické dráhy – od začínajících doktorandů až po garanty předmětů. Podpora se týká širokého spektra výukových situací od plánování lekcí přes řešení výukových úskalí až po vedení závěrečných zkoušek. Pomoc poskytují jak pedagogičtí pracovníci z CEPKO, tak i externí odborníci.

Pro **začínající učitele** připravujeme intenzivní kurz *Crash course*, který nabízí základní vhled do pedagogických metod. Jeho cílem je usnadnit vstup do výuky tak, aby první zkušenosti nebyly „nárazem“. Kurz je otevřen i zkušenějším vyučujícím, kteří chtějí nahlédnout svou výuku z nové perspektivy. Pod názvem *Rozvoj pedagogických dovedností* se můžete již nyní přihlásit na další běh v termínu **17.–18. září** v OKbase v sekci vzdělávání.

Kromě kurzů nabízíme také **program kolegiální podpory**, který je určen nejen začínajícím učitelům. Zkušenější kolegové jsou k dispozici pro tzv. kolegiální návštěvy – bezpečný prostor pro vzájemný dialog o výuce a získání cílené zpětné vazby.

Pro pokročilé pedagogy připravujeme **workshopy** zaměřené na konkrétní pedagogické dovednosti. Nabídka a možnost přihlášení budou

zveřejněny v září prostřednictvím OKbase. Od začátku semestru bude také dostupná možnost **individuálních konzultací** s psychologkou dr. Radkou High. Konzultace mohou mít formu jednorázového řešení konkrétní situace ve výuce nebo dlouhodobé spolupráce. Pokud máte zájem, doporučujeme si předem promyslet, jakým způsobem chcete na svých pedagogických dovednostech pracovat. Termín konzultace je možné domluvit e-mailem od září.

Kompetenční rámec jako navigace pedagogického rozvoje

Za systémem podpory stojí **Kompetenční rámec pedagogických dovedností** – dokument, který formuluje představu o tom, co by měl vysokoškolský pedagog v oblasti výuky umět. V minulém akademickém roce byl rámec vypracován pod vedením prorektora pro pedagogiku ve spolupráci s proděkaný pro pedagogickou činnost všech fakult. Slouží jako nástroj pro strategické plánování pedagogického rozvoje a zároveň jako jeden z podkladů pro budoucí akreditace.

Rámec definuje klíčové oblasti výuky – od plánování a organizace přes samotný proces výuky až po hodnocení a sebereflexi. Obsahuje také konkrétní příklady pedagogických dovedností, které vyučující využívají v každodenní praxi. Zároveň však respektuje individuální přístup každého pedagoga – kompetence nejsou chápány jako unifikovaný seznam, ale spíše jako orientační mapa, která pomáhá hledat cesty k efektivnější výuce.

Současně s tvorbou rámce probíhalo výzkumné šetření zaměřené na výuku, kdy výzkumný tým analyzoval předchozí výstupy z datové banky. Z výsledků vyplynulo, že akademičtí pracovníci jsou špičkovými

odborníky ve svých oborech, zároveň si pedagogické dovednosti často osvojují intuitivně v průběhu své kariéry. Ukázalo se také, že téma pedagogických kompetencí je dlouhodobě opomíjeno a dostává se do popředí až ve chvíli, kdy se objeví například studentské stížnosti na náročnost výuky. Systematický výzkum v této oblasti na VŠCHT dosud chybí.

Jak zmapovat pedagogické dovednosti?

Abychom mohli systém podpory dobře nastavit, připravili jsme plošný **dotazník**, se kterým se v nejbližší době setkají všichni vyučující na VŠCHT. Co nás k tomuto kroku vedlo a co se chceme dozvědět?

Dotazník z různých úhlů pohledu mapuje pedagogické kompetence. Jeho cílem je vytvořit přehled potřeb vyučujících – tedy zjistit, v jakých oblastech by uvítali podporu, a následně jim ji cíleně nabídnout. Některé formy podpory již nabízíme na základě dosavadní poptávky a zkušeností.

Pokud dotazník vyplníte, poskytnete nám cenné informace, které umožní lépe pochopit konkrétní potřeby. Díky tomu budeme schopni nabízet odbornou pomoc přesně takovou, jaká je nejvíce potřeba – a tím zvýšit její účinnost i praktický přínos.

Podpora pedagogické práce na VŠCHT je smysluplnou výzvou a v CEP-KU se těšíme na setkávání s vámi – ať už v rámci Klubu pedagogů, na minikonferenci, nebo na některém z plánovaných kurzů či workshopů. Vaše odpovědi v dotazníku pro nás budou cenným zdrojem informací. Jsme rádi, že spolu s námi vnímáte výuku jako nedílnou součást svého akademického působení – oblast, která je krásná, pestrá a zábavná a kterou můžeme společně dále rozvíjet.

Klub pedagogů má jeden rok

Klub pedagogů na VŠCHT slaví svůj první rok fungování. Co se nám za celý rok podařilo? Kromě organizace Pedagogické konference 2025 jsme společně s vámi diskutovali nad tématy: Jak se učí generace Z? Jak přednášíme? Jak používáme AI a další nová média ve výuce? Jak zkoušíme? Jaké kompetence získávají studenti a studentky během studia?

Zápisy a záznamy z již proběhlých akcí najdete na MS Teams Klubu pedagogů (*Obecné | 320-0365-Klub pedagogů | Microsoft Teams*).

Tato témata hodláme v nadcházejícím semestru prohlubovat a rozšiřovat. Začneme už na konci září Pedagogickou minikonferencí na téma „Přechod mezi středoškolským a vysokoškolským vzděláváním: výzvy

a zkušenosti“. Pokračovat budeme v listopadu tématem „Jak zajistit objektivitu (nejen) ústního zkoušení“. A 6.2.2026 se můžete těšit na Pedagogickou konferenci 2026, jejímž tématem budou „Kompetence“ – a to jak studentů, tak vyučujících.

Máte v pedagogice téma, se kterým si nevíte rady, nebo otázku, na kterou byste se chtěli zeptat ostatních kolegů? Zaujala vás nějaká osobnost, se kterou by stálo za to uspořádat přednášku či diskusi na zajímavé pedagogické téma? Ozvěte se na adresu klubpedagogu@vscht.cz nebo přímo některému ze členů či členek Klubu pedagogů, jejich seznam najdete na nově vzniklých webových stránkách přístupných z intranetu.

Podzimní minikonference 2025

Téma neúspěšnosti studentů v prvním ročníku se během roku opakovaně objevovalo v diskusích Klubu pedagogů. Vysoký podíl studentů, kteří nedokončí první ročník, nemá jednoduché vysvětlení ani jednoznačný prediktor. Výsledky ze střední školy či typ absolvované školy totiž často nevypovídají nic o tom, kdo na vysoké škole uspěje a kdo ne.

Některé faktory se ale přesto jako důležité ukazují: aktivní zapojení studentů, jejich docházka, schopnost vytvářet si studijní návyky nebo míra víry ve vlastní schopnosti. A právě těmto otázkám se budeme věnovat na minikonferenci „Přechod mezi středoškolským a vysokoškolským vzděláváním: výzvy a zkušenosti“, která se uskuteční 26. září od 9:00 do 13:00 v posluchárně BIII. Konference bude přenášena také online.

V první části programu se můžete těšit na příspěvky, které představí pohled středních škol, aktuální výsledky výzkumu i podpory studijní

úspěšnosti. Vystoupí například lektorka Olga Ryparová, známá popularizátorka chemie, Mgr. Michaela Šmídová z Centra pro studium vysokého školství v.v.i., Mgr. Šimon Stiburek, který působil jako strategický expert na ministerstvu školství, a také zástupci Poradenského a kariérního centra VŠCHT, kteří představí konkrétní kroky vedoucí ke zvýšení úspěšnosti prvků.

Druhá část bude věnovaná inspirativním přístupům k výuce studentů prvních ročníků. Se svými zkušenostmi vystoupí doc. Kateřina Rubešová a dr. Pavel Galář z VŠCHT a prof. Čestmír Drašar z Univerzity Pardubice.

Konference je určena všem, kdo se podílejí na výuce prvních ročníků nebo chtějí lépe porozumět výzvám tohoto kritického období. Těšíme se na společné sdílení zkušeností i hledání cest, jak studentům pomoci zvládnout přechod do vysokoškolského prostředí.

Hodnocení pomocí hodnoticích tabulek – spravedlivá alternativa pro studenty i učitele

Hodnoticí tabulky jsou nástrojem kritériálního hodnocení, který pomáhá jasně stanovit, co a jak se při zkoušce hodnotí. Vyučující si přede rozepíše jednotlivá kritéria (například správnost výpočtu, logická návaznost postupu, orientace v pojmech a rovnicích nebo interpretace výsledků) a ke každému určí úrovně zvládnutí, od výborného po nedostatečné. Studenti pak přesně vědí, co se od nich čeká, a učitelé hodnotí

spravedlivěji a s menší mírou subjektivity. Tento přístup je obzvláště užitečný při ústním zkoušení, ale může být převeden i na zkoušení písemné. Na listopadové schůzce Klubu pedagogů vám kolegové a kolegyně z VŠCHT a UK ukáží, jak hodnoticí tabulku připravit, jak ji využít při ústním zkoušení a jak s její pomocí přistupovat k samotnému hodnocení.

Volební sezona na VŠCHT Praha

Jan Kříž

Univerzity a jejich fakulty jsou v Česku samosprávné. Akademická obec si tak volí svého „šéfa“. Nepřímo. Rektor a děkani jsou voleni příslušnými akademickými senáty. A právě letos na začátku prosince proběhnou na VŠCHT „velké volby“. Volit budou skoro všichni členové akademické obce (studenti i akademičtí pracovníci), a to do celouniverzitního „velkého“ senátu. A naprostá většina i do svého fakultního senátu.

Volby do akademických senátů se již pár let odehrávají každoročně. Ale jen ve studentských částech senátů, protože vždy polovině studentských senátorů končí dvouleté mandáty. Tak i letos volí všichni studenti své zástupce v akademických senátech.

Na rok 2025 ale vychází i volby v částech senátů tvořených akademickými pracovníky (s výjimkou fakultního senátu FTOP, který má volební rok z historických důvodů posunut). Senátoři z řad akademiků mají své mandáty tříleté a všichni se obměňují najednou. V letošních volbách se tak zaplňuje pět šestin mandátů v akademických senátech (opět až na v čase posunutý senát FTOP).

Volba rektora

Příští řádná volba rektora se má odehrát na podzim 2027. To znamená, že letos zvolení akademičtí senátoři univerzitního senátu budou voliteli v příštích rektorských volbách.

Demokracie! Demokracie?

Demokracie, má-li dlouhodobě fungovat, musí být (i) diskusí, jak říkal již T. G. Masaryk. I ta akademická demokracie. A právě před volbami by se do diskuse měla zapojit celá obec – všichni voliči.

O (ne)kvalitě demokratického procesu mnohé vypoví i to, na jakém základu se voliči rozhodují. Zda je dost kandidátů a dochází k reálné volbě. Zda kandidáti cítí potřebu sepsat svůj volební program.

Důležitá data

Nominace pro volby do akademických senátů lze podávat od 27. října do 16. listopadu. Samotné volby proběhnou elektronicky od 1. do 4. prosince.

Podrobnosti voleb

Každá fakulta má v celouniverzitním senátu čtyři zástupce z řad akademických pracovníků. Dva zástupce pak mají celouniverzitní akademická pracoviště. Za každou fakultu je zároveň letos do celouniverzitního senátu volen jeden student. Ono sousloví, že budou volit „skoro všichni“, odkazuje na studenty celouniverzitních ústavů. Ti jsou jedinými členy akademické obce, kteří letos nevolí, protože studentský zástupce je nyní v půlce svého dvouletého mandátu.

Do fakultních senátů FCHT a FPBT se volí 7 akademických pracovníků napříč fakultou. A k tomu jeden zástupce z řad bakalářských a magisterských studentů a jeden zástupce z řad doktorandů.

Do fakultního senátu FTOP volí pouze studenti – jednoho zástupce z řad bakalářských a magisterských studentů a jednoho zástupce z řad doktorandů.

Do fakultního senátu FCHI se volí 5 akademických pracovníků, a to za každý ústav jeden, v separátních volebních okrscích.

Hledá se

Další volné pozice a detaily uvedených nabídek naleznete na vscht.cz → Úřední deska → Kariéra na VŠCHT Praha → Výběrová řízení

MZDOVÁ/Ý ÚČETNÍ junior, vhodné i pro absolventy (plný úvazek)

- Zpracování mzdové agendy pro přidělenou organizační část
- Podpora zaměstnancům v otázkách z oblasti mezd, pojištění a daně z příjmu
- Spolupráce na digitalizaci mzdové agendy

Požadujeme střední školu ekonomického zaměření.

Kontakt a detailní informace: jolana.lukesova@vscht.cz

SAMOSTATNÁ/Ý MZDOVÁ/Ý ÚČETNÍ – SENIOR (plný úvazek)

- Zpracování uzávěrky mezd za celou instituci
- Řízení a koordinace interních aktivit souvisejících se zpracováním mzdové agendy
- Komunikace s příslušnými úřady a státními institucemi
- Zpracování ročního vyúčtování daně ze závislé činnosti
- Podpora zaměstnancům v otázkách z oblasti mezd, pojištění a daně z příjmu
- Metodická podpora v oblasti mzdové agendy a spolupráce při vytváření interních předpisů

Požadujeme SŠ/VŠ ekonomického zaměření a praxi na pozici mzdové účetní (u SŠ aspoň 5 let, u VŠ aspoň 2 roky)

Kontakt a detailní informace: jolana.lukesova@vscht.cz

PRÁVNÍK/PRÁVNÍČKA – 962 (plný úvazek):

- Činnosti vyplývající z právní agendy školy

Požadujeme ukončené právnické vzdělání v magisterském studijním programu, spolehlivost, samostatnost, výborný psaný projev, komunikační, organizační a analytické schopnosti. Výhodou je zkušenost v oblasti práva duševního vlastnictví.

Kontakt a detailní informace: jolana.lukesova@vscht.cz

SAMOSTATNÝ/NÁ REFERENT/KA PRO EKONOMICKÝ ODBOR – FINANČNÍ ÚČETNÍ – 971 (plný úvazek):

Požadujeme základní znalost účetnictví, spolehlivost, samostatnost, pečlivost, komunikační a organizační schopnosti

Nabízíme zaměstnanecké benefity (příspěvek na stravování, po roce příspěvek na penzijní připojištění, jazykové kurzy a odborná školení, firemní rekreační zařízení, dětský koutek, možnost parkování pro zaměstnance, MultiSport), 6 týdnů dovolené, možnost dalšího vzdělávání.

Kontakt a detailní informace: ivana.chvalna@vscht.cz

SAMOSTATNÝ/NÁ REFERENT/KA – SPECIALISTA/KA – 971 (plný/částečný úvazek):

- Finanční řízení projektů (kontroly způsobilosti nákladů, sledování plnění rozpočtů včetně vyúčtování s dotačními subjekty)
- Aktivní a iniciativní komunikace a podpora vědeckých týmů při přípravě rozpočtů projektů
- Příprava podkladů pro finanční kontroly
- Spolupráce na tvorbě rozpočtu organizace a jejích složek
- Finanční analýzy, statistiky

Kontakt a detailní informace: anna.junkova@vscht.cz

Obsahuji davy

Ed Yong

| Jan Havlík

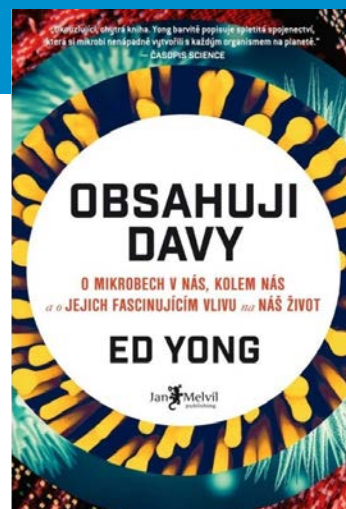
Britský vědecký novinář Ed Yong (*1981) patří mezi nejvýraznější popularizátory současné biologie. Pravidelně píše sloupky pro časopisy Wired, New York Times nebo Nature, získal Pulitzerovu cenu a jeho články patří k tomu nejlepšímu, co tento žánr nabízí. Českému publiku se Ed Yong poprvé představil knihou Obsahuji davy, která čtenáře vtahuje do neviditelného světa mikrobů a zásadně mění způsob, jak o něm přemýšlíme.

Yong nás v ní provází světem, kde neplatí jednoduché dělení na „dobré“ a „zlé“ mikroby. Vztahy v přírodě jsou spletité a kontext rozhoduje. Mikroorganismus, který se v jedné situaci chová jako ochránce, může jinde působit jako vážná hrozba. Na konkrétních příkladech také ukazuje, že mikrobi formují život v mnohem širší míře, než si uvědomujeme. Jeden druh hmyzu například nosí bakterie na tykadlech, aby chránil své potomky před plísněmi. Lidské mateřské mléko obsahuje složité cukry, které jsou určené přímo pro bakterie v jeho střevech. A dokonce i naše trávení, imunita či náchylnost k nemocem jsou výsledkem vyjednávání mezi hostitelem a jeho mikrobiálním společenstvem.

Kniha Obsahuji davy stojí někde na pomezí mezi učebním materiálem s bohatým aparátem zdrojů a čtivou reportáží z probíhající vědecké revoluce. Především však nabízí jedinečnou příležitost nahlédnout na náš svět z nové perspektivy, kde mikrobi nejsou jen naši společníci, ale skuteční tvůrci toho, kým jsme.

| Nakladatel: Jan Melvil publishing, 2017

Knižní inspirace

SPECIALISTA/SPECIALISTKA DO ODBORU PROVOZNĚ-TECHNICKÝCH SLUŽEB – 995 (plný úvazek/částečný úvazek/DPČ, DPP):

- Příprava a realizace investičních a neinvestičních akcí
- Odběratelská kontrola dodávek projektů, stavebních prací a prací souvisejících s obnovou a rekonstrukcemi budov
- Zajišťování podkladů, účast ve výběrových řízeních, zpracování stavebních záměrů

Kontakt a detailní informace: ludek.kokta@vscht.cz

GMO kvasinky místo chmele. Tým BohemiaBio mění svět pivovarnictví a udržitelnosti

Jakub Drahonský
Foto: Stela Kasperanová

Tomáš Iliaš je ve 2. ročníku bakalářského studia na VŠCHT Praha na Ústavu bioinformatiky a chemické informatiky. Zároveň působí na Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR. Společně se studenty ze skupiny BohemiaBio pracuje aktuálně na projektu Pivo bez chmele, který se zaměřuje na bioinženýrství kvasinek. Cílem jsou kvasinky produkující klíčové hořké sloučeniny typické pro chmel, což by přineslo menší spotřebu vody, zemědělské půdy a energie při výrobě piva. Tým za svůj projekt získal ocenění na iGEM Meetupu 2025 ve Frankfurtu, včetně cen Best Presentation, Best Pitch a druhého místa za Best Overall Project. Nyní se představí také na Grand Jamboree 2025 v Paříži.

Jak a kdy vznikl tým BohemiaBio?

O soutěži iGEM Meetup jsem se dozvěděl od Kláry Hlouchové z Přírodovědecké fakulty UK v listopadu 2024. Idea mě zaujala, a tak jsem během prosince našel pár podobně nadšených lidí a v lednu jsme společně s Klárou začali v malé skupině projekt rozvíjet. Tehdy jsme se jmenovali iGEM Prague. Později jsme zjistili, že název týmu nesmí obsahovat slovo „iGEM“, tak jsme vymysleli nový – BohemiaBio. Od té doby se tým rozrostl, nejnovějšího člena jsme přijali asi před dvěma týdny. Je to nepřetržitý proces

a dnes má tým 15 studentů plus několik instruktorů (doktorandů) a tři PI (principal investigators), což jsou vedoucí výzkumných skupin, garanti a mentoři zodpovědní za výsledky a výzkum.

Kde jste čerpali inspiraci pro projekt?

Povídali jsme si s kluky z brněnského iGEM týmu, kteří nám přijeli udělat přednášku do Prahy – Miroslavem Rasputinským a Matušem Griešem. Ukázali nám svůj projekt a tehdy se začaly rodit první nápady. Inspiraci jsme čerpali i ze skupiny Tomáše

Pluskala, kde se zabýváme biochemií rostlinných metabolitů. Chtěli jsme začít s něčím tradičním pro Česko a pivo byla ideální volba, protože propojuje kvasinky a chmel, tedy nám známé oblasti výzkumu.

Čím se projekt Pivo bez chmele liší od jiných biotechnologií v pivovarnictví?

Většina biotechnologií, které znám, se zaměřuje na šlechtění kvasinek – křížení a výběr mutantů. V USA existuje startup, který modifikuje kvasinky, ale ne kvůli náhradě chmele, spíš kvůli vylepšení aroma nebo chuti, při-

Tomáš Illiaš s cenou z iGEM Meetupu 2025 ve Frankfurtu

čmež chmel stále používá pro hořkost. My jsme se rozhodli jít od základu — zjistili jsme, že 50–80 % chmele se přidává právě kvůli hořkosti, která je nejnáročnější na extrakci, protože molekuly jsou nepolární a špatně rozpustné ve vodě. S globálním oteplováním se navíc vlastnosti chmele mění, což způsobuje nejednotnost chuti. Naším cílem je vytvořit kvasinky, které budou produkovat hořkost samy tak, aby byla konzistentní. A chmel aby se používal jen kvůli chuti a vůni, což vyžaduje jeho výrazně menší množství.

Dá se plnohodnotně nahradit chuť chmele?

S aktuální technologií asi ne, ale záleží na časovém horizontu. Do konce října, kdy musíme projekt dokončit, budeme rádi, pokud vytvoříme kvasinky produkující aspoň částí látek zodpovědných za hořkost. Kdybychom na tom pracovali 2–3 roky, možná bychom dokázali nahradit skoro všechno. A třeba za 10 let by šel chmel nahradit úplně.

Jde o stejné kvasinky, které vyrábí ethanol z cukru?

Používáme geneticky modifikované modelové kvasinky, které se běžně v pivovarnictví nepoužívají, ale využívají se ve výzkumu. Tyto kvasinky produkují terpeny a jejich prekurzory, což je základ pro látky odpovědné za hořkost. Pokud to zvládneme na modelu, plánujeme dráhu přenést do běžných pivovarských kvasinek.

Jaké konkrétní sloučeniny vaše kvasinky produkují?

Momentálně produkuje florisovalerofenon, což je prekurzor α - a β -kyselin — molekul způsobujících hořkost. Cílem je produkovat humulon a lupulon a jejich izomery. Také chceme vyrábět xanthohumol a desmethylxanthohumol, které zajišťují antimikrobiální aktivitu a stabilitu pěny.

Jak hořkost měříte?

Protože jde o GMO, nemůžeme nic ochutnávat ani přičichávat. Měříme pomocí hmotnostní spektrometrie na orbitrapu ve skupině Tomáše Pluskala, kde nám s experimenty pomáhá kolega Josh Smith.

Vyzkoušeli jste už pivo ve finální podobě vyrobit?

Máme první testovací várku v kontrolním médiu — zatím je to daleko od skutečného piva. Detekujeme produkci prekurzorů, ale chybí nám dva poslední enzymatické kroky k tvorbě humulonu a lupulonu.

Jak řešíte měření chuti a aroma, když nelze ochutnávat ani čichat? Máte nějaké senzory?

Senzory nemáme, jsme hlavně biochemici a analytici bez zkušeností s měřicí technikou. Odborníci na potraviny a kvalitu piva nám doporučili NMR a hmotnostní spektrometrii pro kvantifikaci a srovnání s komerčními pivy. Komplexní biotesty pro nás nejsou realistické vzhledem k časovému tlaku, v němž musíme projekt dokončit.

Jak konkrétně probíhá genové inženýrství u kvasinek a jak se liší od modifikace u rostlin v zemědělství?

Elektroporace je moderní metoda, která pomocí krátkého silného elektrického impulsu umožňuje vnášet DNA do buněk, i těch s pevnou buněčnou stěnou, jako mají kvasinky. V praxi to zahrnuje přípravu elektrokompetentních buněk, smíchání s DNA, aplikaci elektrického impulsu, regeneraci buněk a výběr transformovaných.

Transformace rostlin probíhá jinak – například pomocí metody gene gun, kdy chemicky inertní zlaté nebo wolframové částice nesou DNA a jsou vystřeleny do rostlinných buněk, kde proniknou přes buněčnou stěnu a umožní vstup DNA. Poté se vyberou transformované buňky a regeneruje se celá rostlina. Mechanismus se tedy liší, i když cíl je stejný – zavést cizí gen do organismu.

Jak probíhá vaše spolupráce s kolegy z Přírodovědecké fakulty UK? Jaká je týmová struktura?

Tým je složený ze studentů VŠCHT a přírodovědy zhruba půl na půl. Já a jeden kolega pracujeme také na ÚOCHB. Spolupráce je výborná, máme zájem o obou institucích, vyhrazený prostor a tým se dobře doplňuje.

Na začátku jsme pracovali v laboratoři profesorky Demnerové pod vedením doktorky Kamily Zdeňkové. Díky ní máme už první výsledky, hodně jsme se od ní naučili a dokázali to promítnout do práce. Za celý tým jí moc děkuji. Teď pracujeme v laboratorích praktických cvičení na PřF UK, které pro nás zařídila naše hlavní vedoucí Klára Hlouchová.

Co pro vás znamenalo ocenění Best Presentation a další ceny na frankfurtském Meetupu?

Bylo to velké povzbuzení a úspěch. Naše prezentace formou dialogu měla velký ohlas, navázali jsme nové kontakty a otevřely se nám možnosti spolupráce. Motivuje nás to pokračovat a připravit co nejlepší výsledek na Grand Jamboree v Paříži.

Jak byste popsal atmosféru a zkušenosti ze soutěže iGEM?

iGEM není jen o soutěžení, ale hlavně o přátelském prostředí plném interakcí a diskusí. Ve Frankfurtu nám hodně porotců a účastníků přišlo dát pozitivní zpětnou vazbu, kladli doplňující otázky, které nás inspirovaly k rozšíření projektu. Všichni jsme si radili a podporovali se. iGEM je o vzájemné pomoci a inspiraci.

Jaká je vaše strategie pro prezentaci na Grand Jamboree 2025 v Paříži?

Plánujeme znovu použít formu dialogu, možná rozšířeného o více osob, aby příběh působil živěji a zaujal publikum. Máme s tímto konceptem dobré zkušenosti jak z Frankfurtu, tak z různých promo videí.

Jaké dosavadní výsledky máte z laboratoře?

Dosáhli jsme zhruba poloviny metabolické dráhy pro výrobu chmelových α -kyselin. Největším úspěchem je potvrzení, že meziprodukt se uvolňuje z kvasinek do média, což je klíčové pro finální produkci v pivu. Metody transformace a měření fungují, teď doladujeme detaily.

Jak řešíte otázky biosafety, genetické stability a případného uvolnění do prostředí?

Používáme plazmidový systém se selekčním tlakem – kvasinky potřebují plazmid k tvorbě uracilu, bez něj hynou. Plánujeme geny integrovat do genomu, což zvýší stabilitu. Biosafety konzultujeme s odborníky, uvolňování do prostředí neplánujeme a pivo bude filtrováno, takže GMO se do něj nedostane.

Jaký dopad očekáváte na české pivovarnictví a udržitelnou výrobu potravin?

V EU bude vliv omezený kvůli regulacím, ale

projekt má velký potenciál v USA, Brazílii či Asii, kde jsou ke GMO otevřenější. Naše technologie by měla snížit spotřebu chmele, energetickou náročnost a zvýšit efektivitu výroby.

Plánujete implementaci v průmyslovém kontextu nebo start-up?

Záleží na výsledcích. Pokud budou úspěšné, zvažujeme start-up, který by vyráběl modifikované kvasinky pro zahraniční trhy, protože v EU je to složitější.

Jak projekt financujete?

Hlavními zdroji jsou příspěvky od VŠCHT a Nadačního fondu PŘF UK, které společně financují cestovní a soutěžní poplatky pro své studenty. Nadační fond IOCB Tech nám výrazně přispěl na registrační poplatky, bez kterých bychom se soutěže nemohli zúčastnit. Podporu jsme získali i od právníkové firmy Craft Legal, za což jí chci poděkovat. Obrovskou pomoc máme od svých vedoucích — Kláry Hlouchové, Tomáše Pluskala a Kamily Zdeňkové, kteří nám poskytují materiální zázemí.

Co vás překvapilo během účasti v iGEMu?

Říká se, že iGEM je náročný, a opravdu to tak je – trochu jsem to podcenil. První překvapení bylo, kolik náročné práce soutěž ve skutečnosti požaduje. Druhé, příjemnější, když jsem zjistil, kolik lidí je ochotno pomoci, ať už na naší škole, nebo na jiných institucích. Rád bych poděkoval paní Kovaříčkové z Transferu technologií na VŠCHT, která nám pomohla i s financováním cesty do Frankfurtu a na Grand Jamboree — bez její ochoty bychom tak skvělých výsledků nedosáhli. Také chci vyzdvihnout Michala Dvořáka, který nám na začátku hodně pomohl najít ty správné lidi. Největším překvapením pro mě ale je, jak rychle se náš tým učí a roste. Kolegové začínali bez velkých zkušeností v molekulární biologii a po pár měsících už navrhují a provádějí vlastní experimenty. Jsem vděčný, že mám tak úžasný tým.

Co bude s projektem po soutěži?

Chtěl bych projekt dál rozvíjet. Plánujeme účast i v příštím ročníku iGEMu, hledáme nové nápady i nové lidi. Pokud čtenáře koncept iGEMu zaujme, budu rád, když mě kontaktují.

Jaké máte osobní ambice do budoucna?

Dokončit bakalářské studium, pokračovat na inženýrském stupni, pak na doktorát nebo získat zkušenosti v biotechnologickém průmyslu. Zvažuji založení start-upu, ať už s tímto, nebo jiným projektem.

Životní změna – nevyhnutelná součást a podstata našich životů

Vladislava Kůželová

Změna je proudem života, protože tam, kde je stagnace, tam není život. Většina z nás vnímá změnu jako ohrožení stávajícího, zdánlivě pohodlného a jistého způsobu života. Většinou i víme, že změna je v našem životě nezbytná, ale nevíme, jak ji zvládnout. Nevyhneme se jí ale nikdo. A ať už se nám to líbí, nebo ne, život nás do ní nebo ních stejně dotlačí. Pokud se však nutné změně budeme stále vyhýbat, skončíme nemocní nebo zhroutení.

Život pořád přitvrzuje. Také je krutě spravedlivý. Dává nám přesně to, co potřebujeme k růstu, a nutí nás ke změně. Víze, cíle nebo něco takového si nedáváme proto, abychom měli ze života další honičku. Život od nás nechce, abychom se honili, ale abychom byli aktivní a tvůrčí. Pokud přijmeme fakt, že změny jsou nevyhnutelnou součástí života – ať už jde o změnu školy, za-

městnání, stěhování do nového města, ukončení vztahu, přírůstek do rodiny, nebo jen o nové každodenní rutiny, schopnost adaptovat se na změny je zásadní pro naše mentální zdraví a celkovou spokojenost.

Můžete se dostat i do situace, kdy se věci ve vašem okolí začnou neřízeně měnit. A když se začnou měnit, začnou se měnit i vaše životní hodnoty a postoje. Mohou to být i změny nepatrné. Někdo z vaší rodiny potřebuje najednou více vašeho času a pozornosti, kolega oznámil povýšení, kamarádka se vdává. Je naprosto normální, že vás ovlivňuje to, co se děje členům rodiny, přátelům nebo kolegům. Možná vás ovlivňuje i vědomí toho, že už nebudete o nic mladší. To všechno ve vás může

vyvolávat nepříjemné pocity, strach i nespokojenost. Zároveň ale můžete situaci obrátit ve svůj prospěch a brát ji jako signál, že je čas na pozitivní změnu.

Právě nespokojenost může být důležitým impulsem, že je čas se zastavit a zamyslet se nad tím, na čem nyní skutečně záleží. Kdy naposledy jste se zamysleli nad svými hodnotami, cíli a nad tím, jak podle nich žijete a jak o ně usilujete? Jste spokojeni s tím, jak se věci mají právě teď? Pokud ne, zvažte, co můžete udělat pro zlepšení svého života.

Určete si pro sebe, co je problémem. Zamyslete se nad oblastí svého života, ve které se cítíte nesví nebo nejistí. Je to vaše kariéra? Studium? Finance? Vztah? Vaše zdraví? Rodina? Zkuste přijít na to, jak byste chtěli, aby se věci v této oblasti změnil. Zamyslete se nad tím, kdyby se všechny vaše problémy vyřešily, jak by se zlepšil váš život. Při přemýšlení dokončete tuto větu: Důvod, proč je to pro mě tak důležité, je ... Pochopení toho, proč chcete provést změnu, vám pomůže podniknout další kroky. Je dobré myšlenky zachytit písemně a nad napsaným se zamyslet. To vám přinese nějaké pocity, napište si aspoň tři pocitová slova a uvědomte si, jak se cítíte.

Pak začněte přemýšlet o tom, jaké další kroky byste chtěli podniknout. Můžete si o tom s někým promluvit, sdílet své cílené změny s blízkou osobou může pomoci dále rozpracovat postup. Možná jste se dobrali k tomu, že si potřebujete začít hledat novou práci, změnit studijní návyky, seriózně se pobavit se stárnoucími rodiči nebo možná potřebujete ukončit romantický vztah.

Prvním krokem k úspěšné adaptaci je přijetí toho, že změna nebo změny jsou nevyhnutelné. Přijměte změnu jako součást života. Místo toho, abychom se jim bránili nebo se jich obávali, je lepší je přijmout a vnímat jako příležitost k růstu. V této fázi je dobré si zapisovat poznámky a reflektovat své pocity a myšlenky ohledně změn, které se ve vašem životě dějí. Snažte se identifikovat pozitivní aspekty těchto změn, to vám pomůže snížit stres a úzkost. Buďte flexibilní. Flexibilita je klíčová při adaptaci na nové situace, protože znamená být otevřený novým myšlenkám a přístupům. Můžete praktikovat flexibilitu myšlení skrze meditaci nebo mindfulness, které vám pomohou lépe reagovat na neočekávané změny. Vyzkoušet můžete i nové aktivity, které vás vyvedou z komfortní zóny, jako je tanec, nová sportovní aktivita, kurz kreslení nebo třeba tvůrčího psaní nebo jakákoli nová aktivita.

Udržujte si pozitivní přístup. Pozitivní myšlení může výrazně ovlivnit, jak dobře se dokážete adaptovat na změny. Snažte se v každé situaci hledat pozitiva a učit se z nich, což vám může pomoci překonat negativní emoce a stres. Můžete si vytvořit seznam věcí, za které jste vděční, to vám pomůže zaměřit se na pozitivní stránky života.

Buďte proaktivní. Místo pasivního čekání na to, co přinese budoucnost, buďte aktivní a na změny se připravujte. Stanovte si konkrétní cíle a kroky, jak jich dosáhnout. Být proaktivní vám dodá pocit kontroly nad situací a sníží úzkost.

Využívejte podporu. Nemusíte se s adaptací na změny vyrovnávat sami. Hledejte podporu u rodiny, přátel nebo profesionálů. Nebojte se požádat o pomoc nebo sdílet své obavy, i to výrazně snižuje stres.

Pečujte o své fyzické i mentální zdraví. Zdravý životní styl může výrazně ovlivnit i to, jak dobře se dokážeme adaptovat na změny. Pravidelný pohyb, vyvážená strava a dostatek spánku jsou základními kameny dobrého zdraví. Ke sportu a cvičení můžete praktikovat hluboké dýchání nebo progresivní svalovou relaxaci pro zklidnění mysli.

Nastavte si realistické cíle. Při adaptaci na změny je důležité mít jasný plán a realistické cíle. Stanovte si malé, dosažitelné kroky, které vám pomohou postupně se přizpůsobit nové situaci. Pokud chcete, můžete použít SMART metodu pro nastavení cílů a pravidelně kontrolovat pokroky.

Učte se z minulosti. Zamyslete se nad tím, jak jste se vyrovnali se změnami v minulosti, co vám tehdy pomohlo, co byste mohli udělat jinak.

Buďte trpěliví. Adaptace na změny vyžaduje čas. Buďte trpěliví sami se sebou a uvědomte si, že každý proces má svůj vlastní rytmus. Pokud chcete trpělivost podpořit, tak i tady pomůže meditace a mindfulness,

abyste si lépe uvědomovali přítomný okamžik a naučili se trpělivosti. Soustřeďte se na malé kroky a radujte se z malých úspěchů, to posílí vaši motivaci a sebevědomí.

Udržujte si smysl pro humor. Ten může být silným nástrojem při zvládání stresu a změn.

Rozhodli jste se, že chcete něco změnit, ale stále selháváte? Nestačí změnit „něco“, musíme začít u sebe. Známe to všichni. Každý z nás už jistě chtěl ve svém životě něco změnit. A ne a ne to dotáhnout do konce. Změna není jednoduchý proces. Má své zákonitosti a svá úskalí, ale většina lidí tento fakt podceňuje.

Dobré pochopení celého procesu může rozhodnout o konečném úspěchu či neúspěchu. Změna je náročná na síly a po relativně dlouhou dobu si od nás bere víc, než co přináší. Zvažujeme pro a proti, sbíráme síly a čekáme na rozhodný impuls, který by nás vyprovokoval k akci. Uvědomujeme si nespokojenost se situací, ale teprve sbíráme motivaci k tomu něco podniknout. Postupně se ale posunujeme od otázky „zda“ k otázce „jak“. Začínáme prozkoumávat možnosti a plánovat způsoby, jak změny dosáhnout.

Tím, že už máme jasno, že chceme změnu podstoupit a proč, lépe poznáváme své potřeby a můžeme lépe mobilizovat zdroje motivace, které máme k dispozici. Následuje aktivní realizace změn. To, o čem jsme uvažovali a co jsme plánovali, začínáme aktivně dělat. Motivace graduje, cítíme uspokojení z nově nastoupené cesty a z toho, že se nám daří něco ve svém životě změnit. Jenže po relativně krátké době přichází přechod do stěžejní a současně nejnudnější fáze změny, období udržování změny. Prvotní nadšení je pryč, ale změna ještě nestihla pevně zakořenit v našem osobním světě. Motivace klesá, začínají se projevovat i nepříjemné stránky. Teď musíme neustále potřebu změny přiživovat, hlídat se, občas se nutit do dodržování plánu. To vše stojí spoustu sil a může to vést k nárůstu nepříjemných pocitů, napětí a únavy.

Je výhoda, pokud s krizí motivace dopředu počítáme. Připravenost zvyšuje šanci, že se nám podaří změnu zvládnout. Pokud krizi motivace podceníme, tak musí zákonitě dojít k relapsu – uklouznutí zpět. To, že k němu došlo, znamená, že jsme k situaci nepřistoupili realisticky a něco jsme podcenili.

Nejčastější důvody k selhání cesty ke změně bývají – když přeceníme síly a chceme udělat rychle příliš mnoho změn, když za dosažení cíle považujeme okamžik, kdy se nám podařilo věci začít dělat jinak, když trvalou změnu zakládáme na dočasných krocích, když nepočítáme s nechutí, únavou a dalšími pocity, které se během fáze udržování objeví, když nepočítáme s případným uvíznutím a nemáme plán, jak s ním konstruktivně naložit. Relaps nám tedy říká, že jsme na něco nemysleli, s něčím nepočítali nebo něco podcenili, a to něco nám dává poznat, že naše strategie změny tak úplně nefunguje. Takovou strategii je potřeba upravit a znovu testovat, dokud nebude odpovídat realitě.

Nakonec je to i test naší motivace. Počítat s relapsem a připravit se na něj předem je zásadní pro úspěch celého procesu. Znamená to dopředu

si říct, co udělám v případě, že podobná situace nastane. Relaps může vést zpět až do fáze uvažování o změně. Můžeme se ale také znovu přes nové rozhodnutí vrátit k udržování nastoupené změny. Když se nám daří (i přes občasné relapsy) udržovat proces změny v chodu po dost dlouhou dobu, nastane situace, kdy se změna stane pevnou součástí našeho životního stylu.

Život je plný nečekaných zvratů, ne vždy jde všechno podle plánu, a proto je potřeba se naučit vidět život takový, jaký skutečně je, a ne takový, jaký by mohl být. Život je to, co se děje mimo naše plány. Některé situace jsou opravdu velmi málo překonatelné. Ale i ty jsou součástí

života a je potřeba si uvědomit, že každý konec je nový začátek a za každou velkou bolestí se postupem času objeví mnoho hezkého, ačkoli je to možná v tu chvíli nepředstavitelné.

Přizpůsobení se novým situacím vyžaduje schopnost rychle se adaptovat a hledat alternativní řešení. Flexibilita umožňuje vidět změny jako příležitost k růstu a osobnímu rozvoji. Adaptace na změny v životě je dovednost, kterou bychom měli rozvíjet a vylepšovat po celý náš život. Základem je otevřenost, flexibilita a pozitivní přístup. S těmito nástroji můžeme čelit jakýmkoli výzvám, které nám život přinese.

Nenechte si ujít!

Noc literatury

17. 9. 2025 | VŠCHT Praha – Uhelna / Malé respirium

V rámci Noci literatury 2025 zazní na VŠCHT Praha ve středu 17. září od 18:00 do 23:00 dvě čtení: v **Respiriu II** (budova B) přednese **Marek Adamczyk** ukázkou z Kalmann a spící hora a v **Uhelně** (budova A) vystoupí **Antonie Martinec Formanová** s knihou Western Lane.

Uvítací párty

17. 9. 2025 | El Mágico

Odstartuj nový akademický rok se spolužáky. Můžete se těšit na přivítání prvků, soutěže o ceny, DJ a welcome drink zdarma pro prvních 100 lidí!

Kampus Fest

23. 9. 2025 | Kampus Dejvice

Festival minipivovarů, hudby a studentství

Noc vědců

26. 9. 2025 | VŠCHT Praha

Noc vědců je celoevropská vědecko-popularizační akce, která zapojuje všechny zájemce do inspirujícího prostředí vědy. Tématem letošního ročníku Noci vědců je BOHATSTVÍ.

Chemický Halloween

26. 10. 2025 | El Mágico

Ples chemiků

13. 11. 2025 | Národní dům na Vinohradech

Cultural shock

Bleona Kuleta

International Master of Science
in Environmental Technology
and Engineering, FTOP

Përshëndetje / Ahoj, I'm Bleona from Kosovo. I'm excited to introduce myself and share a little about my journey with you!

• So, how did I end up in Spin Magazine?

As someone passionate about the environment but also eager to travel and experience more, I came across the IMETE joint Master's program hosted by UCT Prague, IHE Delft, and Ghent University. I was immediately drawn to it. The program's curriculum, multicultural environment, and broad future career opportunities were exactly what I was looking for. My journey started at UCT Prague, and it left such an impression that I knew I wanted to return at some point. One year later, when I saw a list of Master's thesis topics offered here, the decision to come back was an easy one. With welcoming people, a vibrant international student community, excellent education, and the charm of a beautiful (and affordable!) city, choosing Prague as my new home for six months felt like the right choice. While writing my Master's thesis at UCT Prague, I felt very supported by my supervisors, which gave me the motivation and confidence to take a step I had never imagined for myself, starting a PhD in the same environment. If someone had told me two years ago that this would be my path, I wouldn't have believed it. Yet here I am, excited and fully motivated to start this new chapter.

• How does studying at three different universities differ from your university back home?

Each of the three IMETE universities had its own teaching style, facilities, and academic culture. These differed not only from my university back home but also from one another. The most unique part for me was the international environment. Learning from professors from all over the world and working with classmates from diverse backgrounds and cultures gave me a perspective that I wouldn't have experienced otherwise. Back in Kosovo, I was within my comfort zone, surrounded

by my family, old friends, and my own culture and language. Here, I've been constantly challenged to adapt, to be more flexible, patient, independent, and open to new approaches and viewpoints. It wasn't always easy, but it has definitely been rewarding by helping me grow both academically and personally.

• What's the most "Czech" experience you've had so far?

I've had plenty of "Czech" experiences, but my favorite has to be a UCT Prague excursion to a brewery lab. We learned how beer is brewed; part of the process was tasting the results at 10 in the morning. I hadn't even had breakfast yet! It was such a contrast to my own culture and honestly, pretty funny, because I was definitely not prepared to start my day with beer instead of coffee.

Petra Nováková

Specialista bezpečnosti potravin ve společnosti Mattoni

Absolvent

Do roku 2023 jsem reprezentovala ČR v běhu na lyžích na třech zimních olympijských hrách a několika mistrovstvích světa a světových pohárech. Vlastním bronz z mistrovství světa do 23 let a umístění

v TOP 10 ve světových pohárech. V roce 2023 jsem pověsila lyže na hřebík a začala jsem pracovat jako specialista bezpečnosti potravin ve společnosti Mattoni.

Forenzní analýzu na FPBT jsem vystudovala mezi lety 2012–2020 paralelně se závoděním, škola mi to totiž umožnila – a moc jí za to děkuji.

První ročník bakaláře, byť s individuálním studijním plánem, jsem jako student prezenčního studia musela zvládnout ve vypsáních termínech – veškeré zápočty, zkoušky i laboratoře. Ve druhém a třetím ročníku bakalářského programu mi při prezenčním studiu vedle individuálního studijního plánu schválili jejich rozložení. Povinností při této variantě je splnění předmětů zvolených pro první polovinu rozloženého ročníku a zvolených pro druhou polovinu. Při nesplnění hrozilo ukončení studia. V průběhu let mi zkoušející umožnili přijít na zkoušku i mimo vypsání termíny. Suma sumárum, na bakaláře jsem studovala 5 let.

Náročný režim studia a závodění mě neodradil od studia magisterského programu. Pokračovala jsem na oboru Forenzní biologická analýza opět s individuálním studijním plánem a rozloženými ročníky. V roce 2020 jsem se dostala k inženýrským státnicím. Pokračovat na doktorandském studiu se mi po osmi letech dřiny už nechťelo.

Nestudovala jsem nejtěžší obor, udělala jsem si ho těžší tím, že jsem během semestrů nemohla docházet na přednášky a cvičení. Možnost chodit na přednášky a cvičení jsem měla v dubnu, tento měsíc mají běžci na lyžích volno. I ten jeden měsíc mi vždycky dal hodně, spousta věcí mi takzvané docvakla a mohla jsem se relativně v klidu připravit na zkouškové období. Myslím, že se studium na VŠCHT dá spojit s vrcholovým sportem, ale je to dřina, pot a odříkání.

... rok 1964...

ÚSTAV
ANALYTICKÉ
CHEMIE

NEZAPOMEN
ROZPUSTIT!

